

Fakulta právnická Západočeské univerzity v Plzni

katedra obchodního práva

OPONENTNÍ POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI

PAVLA DRUNECKÉHO

NA TÉMA

„ZAKNIHOVANÉ CENNÉ PAPIŘY“

Diplomová práce byla v souladu s pokynem děkana č. 23D/2011 ze dne 2. 8. 2011, kterým se stanoví postup při ověřování originalnosti vysokoškolské kvalifikační práce, prověřena antiplagiátorským programem THESES, který vykázal shodu diplomové práce s jinými díly v rozsahu 6 %.

1. Tématem diplomové práce je problematika zaknihovaných cenných papírů. Je to téma náročné, zejména v současné době po účinnosti NOZ, kdy definice cenného papíru v § 514 NOZ na straně jedné a zaknihovaného cenného papíru v § 526 NOZ, charakterizovaného však jako náhradní zápis na straně druhé a vyloučením institutu podoby cenného papíru vyvolává řadu oprávněných otázek nejenom k vymezení cenného papíru jako takového, ale především k vymezení zaknihovaného cenného papíru. Základní otázka, zda zaknihovaný cenný papír lze považovat za cenný papír v plném jeho významu či nikoliv souvisí s definicí cenného papíru v novém občanském zákoníku a patří k teoretickým otázkám občanského práva mimořádné obtížnosti.

Z tohoto hlediska považuji za metodicky správný přístup, že se autor snaží nejprve vypořádat s definicí cenného papíru; v souvislosti s tím se však zabývá celou řadou dílčích otázek týkajících se cenných papírů obecně (které nemají přímou návaznost na ústřední téma práce – zaknihované cenné papíry) a v některých případech pak jimi práci zatěžuje na úkor vlastního tématu práce. Jeho závěry pak nejsou zcela jednoznačné, např. v závěru práce (str. 56) konstatuje, že „zaknihovaný cenný papír již není ve své podobě cenným papírem a lze ho používat za cenné neboli zaknihované právo“. V dalším výkladu však vyjadřuje pochybnost, zda vzhledem k tomu, že zaknihované cenné papíry „postrádají fyzickou přítomnost listiny, zda-li je lze ještě zařadit do podoby cenných papírů“. (Existuje tedy dvojí podoba cenných papírů či nikoliv?)

2. Po formální stránce je třeba konstatovat, že práce splňuje požadavky kladené na práce tohoto typu. Rozsahově (60 stran) je v požadovaném limitu, je vybavena příslušnými prohlášeními, anglickým resumé. Připojený seznam literatury obsahuje práce většiny našich předních odborníků v oblasti práva cenných papírů a je třeba konstatovat, že s nimi v práci skutečně pracuje. Práce obsahuje i seznam použitých právních pramenů. Zde bych však měla některé připomínky:

- v seznamu jsou uvedeny „švýcarský občanský zákoník“ a „švýcarský obligační zákon“ v této podobě, aniž by bylo uvedeno jejich oficiální označení. Stejným způsobem se autor na ně odvolává i v samotné práci, což celkově budí dojem, že s těmito prameny nepracoval;
- Evropské normativní dokumenty (Směrnice) jsou oficiálně uváděny nejen číselným označením, ale i obsahovou charakteristikou. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/34/ES je třeba uvádět s označením „o přijetí cenných papírů ke kotování na burze cenných papírů a o informacích, které k nim mají být zveřejněny“; rovněž je vhodné uvést, že tato směrnice byla novelizována Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/109/ES o harmonizaci požadavků na průhlednost týkající se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu, a o změně směrnice 2001/34/ES.

3. Některé dílčí připomínky (výběrově):

str. 8:

- CP ... listina, která je emisí CP a tedy soubor zastupitelných CP vydaných jednou osobou či společností (listina není emise; co se mění „jednou osobou“ na rozdíl od společnosti?)
- pozornost bude věnována samotnému problému zaknihování cenných papírů, tedy kategorii emisí CP (tedy zaknihované CP a emise CP není totéž)

str. 16-17: Strohý výčet právních pramenů práva cenných papírů bez použití jakýchkoli kritérií a charakteristiky ve vztahu k právní úpravě CP, k jejich platnosti a účinnosti, příp. vymezení časového úseku apod. v podstatě nic neřeší. Není zřejmé, zda autor má na mysli současné prameny práva cenných papírů či v jejich historickém vývoji. Mezi zvláštními zákony upravujícími CP není uveden právní pramen úpravy podílových listů. Všeobecně chybí údaj, zda uvedený zákon byl novelizován (nikde není doložka „v platném znění“)

str. 19: V roce 2014 podle mého názoru nelze tvrdit, že významným právním pramenem CP je zákon č. 40/1962 Sb. občanský zákoník, s tím, že je „nutné se jím výlučně řídit např. u bezplatných smluv týkajících se CP, konkrétně u smluv příkazních“: diplomant cituje podle práce Kotásek, J., Pihera, V., Pokorná, J., Raban, P., Vítek, J.: Kurs obchodního práva. Právo cenných papírů, 5. Vydání, Praha, C. H. Beck, 2009. Uvedený příklad dokumentuje autorovo nerespektování časového určení platnosti a účinnosti zákonů a zároveň bezmyšlenkového opisování úryvků z literatury, aniž vezme na vědomí, že citovaná práce byla psána za jiného právního stavu.

str. 23: Část nazvaná „Druhy CP“ je opět vytrženým odstavcem z komentáře k NOZ (autoři Švestka, J., Dvořák, J., Fiala, J. a kol., vydaný v roce 2014 vydavatelstvím Wolters Kluwer, a.s.), týkající se neupravených druhů CP, a v rozporu s nadpisem diplomant o tom, jaké druhy CP u nás existují, nic neříká.

str. 26 až 32:

- Celá tato část je zásadně poznamenána skutečností, že diplomant nerozlišuje mezi vydání CP a emisí CP, že je ztotožňuje. Navíc zřejmě nevyhází z analýzy platné právní

úpravy, ale pravděpodobně z internetových materiálů podnikatelské činnosti v oblasti CP (srov. pozn. 29) a nekriticky přejímá různá tvrzení, bez ohledu na čas zpracování a platný právní stav

- ... podle druhu CP jsou stanoveny podmínky, za nichž **se cenný papír vydává, tzv. emisní podmínky**

prospekt nestanoví podmínky vydání akcie (!)

str. 28: skupina CP, kterou emitent může **vydat** – „registrované CP – BCP , RM systém – burza mimo burzu, resp. skrze makléře“ – zcela nesrozumitelné a zjevně nesprávné

str. 30: „vydávat podílové listy může jen investiční společnost a fondy“. Zřejmě opět problém emise a vydání, ale základní problém je formulace podílové listy a fondy. Není jasné, jaké fondy má diplomant na mysli, zda fondy investiční nebo fondy podílové: ovšem investiční fondy nemohou emitovat podílové listy, zatímco podílové fondy nemohou emitovat žádné cenné papíry, protože nemají právní subjektivitu.

str. 31:

- načasování emise je regulováno českým právním řádem – Kde?
- emitent musí požádat o povolení emise Komise pro cenné papíry (byla v roce 2006 zrušena)
- emitent musí uzavřít smlouvu se Střediskem cenných papírů (neexistuje!); tato neznalost je o to horší, že existence nebo neexistence Střediska cenných papírů úzce souvisí se základním tématem práce

str. 38: hlavní úlohu zde hrálo Středisko cenných papírů (v dnešní době pod názvem Centrální depozitář cenných papírů); nejde jen o změnu názvu, ale jde o jiný právní subjekt zřízený v jiné právní formě.

Závěrem bych chtěla opakovat, že se jedná o téma mimořádně obtížné, vyžadující důkladnou znalost problematiky cenných papírů a v podstatě i právní úpravy kapitálového trhu a dobrou orientaci v této složité právní úpravě a nepochybuji o snaze diplomanta se s tímto úkolem vypořádat.

Předpokládám, že v rámci obhajoby diplomant obhájí a zdůvodní své stanovisko k povaze zaknihovaných cenných papírů. Dávám však k úvaze, zda by práce neměla být dopracována tak, aby byla zbavena zjevných chyb, nesouvisejících s diskusní povahou základního tématu práce.

V Plzni, dne 28. května 2014

doc. JUDr. Jarmila Pavlátová, CSc.